

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii
Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău

(încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, venitului ratat și
a cheltuielilor de asistență juridică)

împotriva deciziei din 13 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat,

(Dosarul nr. 2ra-588/25
NR. PIGD 2-23088330-01-2ra-28082025)

Recurs inadmisibil în temeiul art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din același Cod.
--

Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud. V. Suceanu)
Curtea de Apel Sud, sediul Comrat (jud. A. Mironov, Gr. Colev, V. Hudoba)

2 octombrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Daniliuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ana Cucerescu,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 16 martie 2023, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și a venitului ratat.

2. În motivarea acțiunii a indicat că la 5 februarie 2021, în calitate de avocat, s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângere penală în care a solicitat dispunerea începerii urmăririi penale în privința Zinaidei Talpalaru de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Victoria Sîrbu, Virgiliu Buhnaci și Dorin Dulgheru de la Curtea de Apel Chișinău în temeiul art. 307 din Codul penal al Republicii Moldova, pentru pronunțarea unei hotărâri și decizii contrare legii, art. 339 din Codul penal, uzurparea puterii judecătorești, art. 284 din Codul penal, crearea unei organizații criminale. Dispunerea începerii urmăririi penale în privința funcționarilor de la Primăria Văratice r-nul Rîșcani, vinovați de neexecutarea hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000 pe parcursul a mai mult de 20 de ani, sfidând în modul cel mai obraznic prevederile art. 120 din Constituție, în temeiul art. 320 din Codul penal, neexecutarea hotărârii instanței de judecată, art. 284 din Codul penal, crearea unei organizații criminale. A solicitat Procurorului General al Republicii Moldova de a dispune începerea urmăririi penale din motivul că Primăria Văratice, r-nul Rîșcani, ca autoritate publică, pe parcursul a mai mult de 22 ani refuză să execute o hotărâre judecătorească irevocabilă din 17 iulie 2000, a încălcat flagrant prevederile art. 120 din Constituție.

3. A menționat că la 2 august 2019 s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu o acțiune civilă în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 împotriva Republicii Moldova, reprezentată în instanțele de judecată de către Ministerul de Justiție al Republicii Moldova, cu privire la constatarea încălcării dreptului său la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000 și repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 17 iulie 2000. Prin hotărârea din 06 august 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, cererea de chemare în judecată din 2 august 2019 a fost respinsă de către judecătorul Zinaida Talpalaru.

4. În opinia reclamantului, hotărârile judecătorești în așa cauze civile sunt ticluite și dictate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

5. A precizat că, după pronunțarea hotărârii din 6 august 2020 s-a apropiat judecătorul Zinaida Talpalaru și și-a cerut scuze de hotărârea adoptată la 6 august 2020, îi este rușine de hotărâre, dar a fost obligată de cineva să adopte așa o hotărâre. La 21 decembrie 2020 a atacat cu apel la Curtea de Apel Chișinău hotărârea din 6 august 2020. Prin decizia din 3 februarie 2021, cererea de apel a fost respinsă de completul de judecată compus din Victoria Sîrbu, Virgiliu Buhnaci și Dorin Dulgheru. La moment, la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este pe rol cererea sa cu privire la refuzul de a executa hotărârea judecătorească irevocabilă din 17 iulie 2000.

6. A relatat că la 17 februarie 2021, a primit o scrisoare de la Procuratura Republicii Moldova, semnată de Oleg Gavrilă, prin care s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe respectivul caz. La 25 februarie 2021, a contestat răspunsul din 17 februarie 2021 cu o plângere adresată Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea art. 299/1, art. 299/2 din Codul de procedură penală. La 2 martie 2021, a primit o scrisoare de la Procuratura Republicii Moldova, semnată de Marcel Dimitraș. La 16 martie 2021, a contestat la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana acțiunile ilegale, abuzive și criminale ale Procurorului General în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală. Prin încheierea din 10 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, plângerea sa din 16 martie 2021 a fost respinsă ca neîntemeiată, din motiv că acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu art. 19, art. 254, art. 274 din Codul de procedură penală, iar argumentele sale privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile art. 19, art. 254, art. 265, art. 274 din Codul de procedură penală le consideră declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii. Instanța a mai constatat că, acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală și procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu normele de procedură penală.

7. Reclamantul a precizat că, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a încălcat în mod flagrant și termenul legal de 10 zile de examinare a plângerii. La 24 august 2021, a atacat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 10 august 2021 în ordinea art. 437 – 451 din Codul de procedură penală. Prin decizia din 26 octombrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, cererea de recurs din 24 august 2021 a fost respinsă ca inadmisibilă. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, la 26 octombrie 2021, a refuzat să examineze în fond cererea de recurs din 24 august 2021 din motivul că încheierea din 10 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nu putea fi atacată cu recurs.

8. În opinia reclamantului, decizia din 26 octombrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău este în contradicție normelor de drept internațional.

9. În drept și-a întemeiat prezenta acțiune în conformitate cu stipulările art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, art. 6, art. 13, art. 41 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1, art. 4, art. 7, art. 8, art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 19, art. 2006 din Codul civil.

10. Reclamantul Nicolae Daniliuc a solicitat încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău, în beneficiul său, a sumei de 225 287, 11 lei cu titlu de prejudiciu material direct, a sumei de 368 562 048 lei cu titlu de venit ratat, și suma de 455 000 de Euro cu titlu prejudiciu moral, pe care a fost gata să o solicite în cauza penală, pe care Procurorul General al Republicii Moldova urma să o intenteze în privința Administrației Primăriei Văratice r-nul Rîșcani și în privința Zinaidei Talpalaru, Victoriei Sîrbu, Virgiliu Buhnaci, Dorin Dulgheru, Ala Cobăneanu, Dumitru Mardari, Mariana Pitic, cauzate prin infracțiune și suma de 20 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 11 iulie 2024 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Nicolae Daniliuc.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. La 9 august 2024 prin intermediul oficiului poștal, Nicolae Daniliuc a depus apel nemotivat, iar la 15 octombrie 2024 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 13 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat a fost respins apelul declarat de Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 11 iulie 2024 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

14. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a reținut că apelul declarat de Nicolae Daniliuc este neîntemeiat, iar prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt importante pentru soluționarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material și a respectat normele de drept procedural.

15. Instanța de apel a menționat că acțiunea înaintată de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău privește repararea prejudiciului material și moral pretins în legătură cu examinarea plângerii sale penale din 5 februarie 2021, precum și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică. Prin această plângere, reclamantul a solicitat începerea urmăririi penale în privința unor

judecători și a unor funcționari ai Primăriei Văratice. Procuratura Generală i-a comunicat că nu există temeiuri pentru inițierea unui proces penal cu privire la alegațiile formulate. Plângerea sa împotriva refuzului de a dispune începerea urmăririi penale a fost respinsă ca neîntemeiată prin încheierea din 10 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, instanța constatând că acțiunile organului de urmărire penală și ale procurorilor au fost efectuate în conformitate cu normele de procedură penală. Recursul declarat împotriva acestei încheieri a fost respins ca inadmisibil prin decizia din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

16. Apreciind materialele cauzei, instanța ierarhic inferioară a considerat justă concluzia primei instanțe potrivit căreia circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului și nu implică răspunderea statului. Criticile reclamantului privind pretinsa încălcare a drepturilor sale se referă la conținutul actelor judiciare, la motivarea soluțiilor și la normele legale care, în opinia sa, urmau să fie aplicate. Legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești pot fi verificate de instanțele competente în ordinea și procedura stabilită pentru atacarea acestora.

17. Instanța de apel a reținut că refuzul de a porni urmărirea penală pentru circumstanțele invocate de Nicolae Daniliuc a fost verificat în cadrul procedurilor de control. Dezacordul apelantului cu acțiunile organelor de stat și cu actele procesuale emise de procuratură și de instanțele judecătorești nu este suficient pentru a considera aceste acte ilegale și nu generează, prin el însuși, răspunderea patrimonială a statului. În cauză nu a fost constatată încălcarea dreptului său la examinarea plângerii penale și nu au fost identificate, în raport cu apelantul, acțiuni de constrângere, de vătămare sau alte acțiuni prevăzute expres de lege care să constituie temei de despăgubire.

18. Cu referire la art. 2006 din Codul civil, invocat de apelant, instanța inferioară a constatat că pretențiile formulate nu se încadrează în prevederile acestei norme. Reclamantul nu a demonstrat existența unei fapte ilicite și legătura dintre fapta invocată și prejudiciul pretins. Prin urmare, nu a dovedit întrunirea cumulativă a elementelor răspunderii civile delictuale, în special existența faptei ilicite a statului pe care o invocă drept temei al pretențiilor sale.

19. Instanța de apel a considerat corectă și concluzia primei instanțe referitoare la Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998. Faptul că plângerea lui Nicolae Daniliuc nu a fost soluționată potrivit propriilor așteptări nu constituie temei pentru plata despăgubirilor. În cauză nu a fost demonstrată existența împrejurărilor reținute de prima instanță ca necesare pentru apariția dreptului la repararea prejudiciului, inclusiv a unei sentințe definitive de achitare, a scoaterii de sub urmărire penală ori a încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare sau a unei hotărâri judecătorești de declarare a nulității actelor ori acțiunilor organului de urmărire penală în condițiile indicate de lege.

20. Întrucât acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, curtea de apel a apreciat drept justă și soluția primei instanțe de a nu acorda compensarea cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. La 26 mai 2025, Nicolae Daniliuc a depus recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

22. În esență, în argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, recurentul a indicat că instanța de fond a respins acțiunea prin raportare la Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, deși el nu ar fi invocat această lege ca temei al pretențiilor sale.

23. A menționat că și-a întemeiat cererea pe dispozițiile Declarației Universale a Drepturilor Omului, ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, ale Convenției europene a drepturilor omului și ale Primului Protocol adițional, precum și pe prevederile Constituției Republicii Moldova și ale Codului civil indicate în recurs. În opinia sa, reclamantului îi revine dreptul de a formula pretențiile, de a stabili persoanele împotriva cărora le îndreaptă și de a invoca circumstanțele de fapt și de drept în susținerea lor.

24. Recurentul a explicat că instanțele au modificat în mod nejustificat temeiurile acțiunii. Mai mult, instanța de apel a respins apelul fără să se pronunțe asupra motivelor invocate în cererea de apel. Astfel, a apreciat hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel drept arbitrar, afirmând că se întemeiază pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor și că interpretarea legii ar fi contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

25. Cu referire la art. 274 din Codul de procedură penală, recurentul a susținut că refuzul de a porni urmărirea penală trebuie dispus printr-o ordonanță motivată, care poate fi atacată în instanța judecătorească. În lipsa unei asemenea ordonanțe definitive, ar exista o bănuială rezonabilă privind săvârșirea infracțiunilor semnalate în plângerea sa. În opinia recurentului, refuzul procurorilor de a emite o ordonanță motivată nu permite concluzia că faptele reclamate nu au fost săvârșite.

26. În acest context, acesta a invocat dispozițiile art. 307, 339, 284 și 320 din Codul penal, referitoare la pronunțarea cu bună știință a unei hotărâri contrare legii, uzurparea puterii judecătorești, crearea unei organizații criminale și neexecutarea hotărârii instanței de judecată. Recurentul face referire, de asemenea, la o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului din 23 ianuarie 2025 și la Hotărârea Parlamentului nr. 39 din 08 iunie 2019.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

27. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

28. Art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.”

29. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

30. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

31. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

32. Art. 111 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

33. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a

recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, care este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

35. Din actele dosarului rezultă că, la 13 februarie 2025, Curtea de Apel Sud, sediul Comrat a pronunțat o decizie, prin care s-a respins apelul declarat de Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 11 iulie 2024 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

36. Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expedită în adresa părților la 1 aprilie 2025.

37. La 26 mai 2025, Nicolae Daniliuc a declarat primul recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd inclusiv scutirea de la plata taxei de timbru. Prin încheierea din 9 iunie 2025, Curtea Supremă de Justiție a respins cererea sa de scutire de plata taxei de timbru, nu a dat curs cererii de recurs și i-a acordat termen până la 7 iulie 2025 pentru prezentarea dovezii achitării taxei în sumă de 200 de lei. Întrucât recurentul nu a înlăturat neajunsul în termenul acordat, cererea de recurs i-a fost restituită prin încheierea din 21 iulie 2025.

38. La 18 august 2025, Nicolae Daniliuc a declarat din nou recurs împotriva aceleiași decizii.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de Nicolae Daniliuc a fost formulat peste termenul prevăzut de lege. Or, se constată că, prin declararea primului recurs la 26 mai 2025, Nicolae Daniliuc a demonstrat că avea cunoștință, cel târziu la acea dată, de decizia pe care intenționa să o atace. Chiar luând această dată ca reper favorabil recurentului, intervalul de două luni s-ar fi împlinit 28 iulie 2025 (zi de luni).

40. Mai mult, cererea de recurs depusă la 18 august 2025 nu poate fi considerată depusă la 26 mai 2025, deoarece prima cerere a fost restituită ca urmare a neînlăturării neajunsului în termenul acordat. Restituirea nu a deschis un nou termen de declarare a recursului.

41. În cauza Ceachir c. Moldovei din 15 ianuarie 2008, CtEDO a reținut că, primul recurs a fost restituit pentru neplata taxei de stat, iar partea a depus ulterior un nou recurs. În lipsa dovezii privind data la care partea aflase despre decizia atacată, CtEDO a folosit data primului recurs ca reper pentru cunoașterea deciziei.

42. În consecință, prin depunerea cererii de recurs la 18 august 2025, recurentul a omis termenul legal de exercitare a căii de atac, deși avea obligația procesuală de a manifesta diligența necesară și de a exercita un rol activ în cadrul prezentului litigiu.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, Daniliuc Nicolae a avut la dispoziție un termen suficient și rezonabil pentru a depune cererea de recurs în termen.

44. Față de cele expuse și constatînd că recursul formulat a fost depus cu depășirea termenului legal prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată va declara inadmisibil recursul depus de către Nicolae Daniliuc.

45. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. b), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Daniliuc, împotriva deciziei din 13 februarie 2025 a Curții de Apel Sud, sediul Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat